

Datum
2024-02-13

Ärendenr
MSB 2024-01425-2

Ert datum
2024-02-14

Er referens
U2024-000153

Enheten för övning (KC-UT-ÖV)
Anna Paciello Danielsson
010-240 4091
anna.paciellodanielsson@msb.se

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor

Sammanfattning

MSB välkomnar att universitet och högskolor utvecklar sitt arbete och sin kompetens inom säkerhetsområdet.

MSB instämmer i förslaget om att genom instruktioner till nomineringspersonerna säkra att det finns en viss säkerhetskompetens bland de styrelseledamöter som utses av regeringen samt i att styrelsens ansvar för säkerhetsfrågor bör förtydligas i högskoleförordningen. MSB anser dock att regeringen gällande ändrat uppdrag till styrelserna bör utgå ifrån en bredare tolkning av säkerhetsfrågor än den som utredningen föreslår och hänvisa till de lagar, förordningar och föreskrifter som de statliga högskolorna och universiteten omfattas av.

Behov av fördjupad analys

MSB ser att det finns ett tilltagande behov av att universitet och högskolor utvecklar sin förmåga att bedriva säkerhetskänslig verksamhet. Det finns ett stort, och tilltagande behov, av kunskap och kompetens för totalförsvarets utveckling i Sverige. Universitet och högskolor kan genom forskning och utbildning bidra i detta arbete. MSB välkomnar att kompetensen inom säkerhetsområdet ökar så att exempelvis fler forskare kan bedriva forskning som omfattar säkerhetsskyddsklassificerad information.

MSB anser att frågan om definition och avgränsningar för området *säkerhetsfrågor* inte tillräckligt har belysts i utredningen. För att kunna besvara de två avsnitt som omfattas av det aktuella remissförfarandet konstaterar MSB att det är nödvändigt att understryka att begreppet *säkerhetsfrågor* innehåller flera delar. *Säkerhetsskydd* kan sägas rikta sig mot nationell säkerhet medan *säkerhetsfrågor* handlar om organisationens perspektiv och omfattar fler delar, inklusive kontinuitetshantering, informationssäkerhet och personalsäkerhet.

Antagonistiska hot, som specificeras av utredaren som avgränsning för utredningen, är en delmängd av hotbilden som säkerhetsarbetet vid universitet och högskolor behöver utgå ifrån. Gränsen mellan hot av olika kategorier tenderar att suddas ut. Hybridhot eller att antagonister verkar genom andra aktörer innebär att det är viktigt att inte ha en för snäv bild av vilka typer av hot som ska omfattas av uppdraget att öka kompetensen inom säkerhetsfrågor. MSB anser att den avgränsning av *säkerhetsfrågor* som utredningen gör bör problematiseras och vidgas för att säkerställa att insatser och ansvarsfördelning ger önskad

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

effekt. Utredningen omfattar exempelvis inga hänvisningar till det ansvar som de statliga universiteterna och högskolorna har för att minst vartannat år skriftligen dokumentera risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) enligt förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap eller den kommande integreringen av CER- respektive NIS2-direktiven som båda får effekter på de statliga universitetens och högskolornas arbete för att säkra sin verksamhet.

MSB understryker vikten av att högskolor och universitet utöver säkerhetsskydd säkrar ändamålsenliga processer, ansvarsfördelning och åtgärder inom systematiskt informationssäkerhetsarbete och arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA).

Tidsförhållanden

MSB har givits möjlighet att yttra sig över rubricerad promemoria gällande förslag i avsnitt 7.1. och 7.2. Yttrande gällande resterande delar av utrednings insändes enligt instruktion senast 21 mars 2024.

Förslag om 7.1. Kompetens i säkerhetsfrågor bör beaktas vid nominering av de ledamöter som regeringen utser

MSB tillstyrker förslag om att det är lämpligt att nomineringspersoner för framtagande av förslag på ledamöter till universitet och högskolors styrelser ges i uppdrag att i sitt arbete beakta behov av kompetens inom säkerhetsområdet.

MSB understryker vikten av tydlighet till nomineringspersonerna gällande vad ”kompetens i säkerhetsfrågor” innebär. Enligt MSB:s bedömning är det viktigt att styrelsen har kompetens att förstå vad som behöver finnas i organisationen utifrån gällande regleringar, inte nödvändigtvis hur arbetet ska genomföras.

Förslag 7.2. Styrelsernas ansvar avseende verksamhetens säkerhet bör förtydligas

MSB instämmer i att högskole- och universitetsstyrelser behöver säkerställa och följa upp att arbetet med säkerhetsfrågor hanteras på ett ansvarsfullt sätt inom organisationen.

Utredningens förslag gällande vad detta ansvar innebär är dock problematisk. Hur ”viktigare frågor om verksamhetens säkerhet” ska tolkas uttrycks genom en punktlista (s 42). Utöver punkt 1, är denna lista en bearbetning av § 5 föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter (MSBFS 2020:6).

MSB konstaterar att högskolor och universitet träffas av flera lagar, förordningar och föreskrifter inom säkerhetsområdet. Däribland säkerhetsskyddslag (2018:585) med tillhörande författningar (förutsatt att de bedriver säkerhetskänslig verksamhet), förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap, föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter (MSBFS 2020:6), samt föreskrifter om säkerhetsåtgärder i informationssystem för statliga myndigheter (MSBFS 2020:7). Dessa regleringar innebär styrning av statliga myndigheter inom olika delar av säkerhetsområdet och bör hanteras samordnat. Det bör vara med utgångspunkt i det ansvar som åligger universiteterna och högskolorna enligt dessa regleringar som styrelsens uppdrag i högskoleförordningen utgår.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Datum
2024-02-13Ärendenr
MSB 2024-01425-2

MSB vill därtill särskilt anföra att det inte är ändamålsenligt att styrelsen ges i uppdrag att gå in och agera operativt enligt utredningens förslag om att styrelsen ska ”5. upprätta de interna regler, arbetssätt och stöd som behövs” (s 42).

MSB förespråkar att en beskrivning av vilka de ”viktigare frågor om verksamhetens säkerhet” som avses ska uttryckas enligt följande:

Högskolornas och universitetens styrelser ska säkerställa och följa upp att organisationen lever upp till tillämpliga föreskrifter inom säkerhetsområdet.

MSB tillstyrker utredarens förslag om att regeringen ska säkerställa att lärosätena årligen övergripande redovisar hur de arbetar med säkerhetsfrågor.

I detta ärende har överdirektör Camilla Asp beslutat. Anna Paciello Danielsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Annika Elmgart och enhetschefen Åsa Anclair deltagit.

Camilla Asp

Anna Paciello Danielsson

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Postadress:
651 81 KarlstadTelefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984